

Aan de gemeenteraad

Datum	26 juni 2025
Behandeld door	Edwin Herks
Ons kenmerk	2025-0057415
Doorkiesnummer	078-7706393
Onderwerp	Voortgang Plan van Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling

Geachte raadsleden,

Met deze raadsinformatiebrief bieden wij u aanvullende informatie over het plan van aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling. Na de beeldvormende raad van 13 maart jongstleden werd duidelijk dat er sprake was van uiteenlopende verwachtingen en dat de verstrekte informatie tijdens de beeldvorming onvoldoende aansloot op de informatiebehoefte van de raad. De raad is na afloop toegezegd dat zij schriftelijk aanvullende vragen kon aanleveren. Vanuit de fractie van D66 is vervolgens schriftelijk gevraagd naar de voortgang van de uitvoering van het plan van aanpak en naar de tot nu toe behaalde resultaten, opgedane ervaringen en eventuele knelpunten (sturingsinformatie). In deze raadsinformatiebrief gaan wij op deze vragen in. De fractie van D66 heeft ook gevraagd door wie het advies van de Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd 2025, de commissie-Van Ark, wordt opgepakt, ingevuld en toegepast. Deze vraag zal inhoudelijk worden meegenomen in de voortgangsrapportage Routekaart Jeugd.

Toezegging over totaal aantal meldingen bij Veilig Thuis en de verdeling per wijk

Allereerst komen wij terug op een eerdere toezegging die is gedaan tijdens de beeldvormende raad. Dit betreft onduidelijkheid over het totaal aantal meldingen bij Veilig Thuis in Papendrecht en de verdeling daarvan per wijk. Hieronder lichten wij toe waarom het totaal aantal meldingen lager lijkt dan de som van de meldingen per wijk.

Meldingen worden geregistreerd op basis van de adressen van direct betrokkenen (dit kunnen zowel slachtoffers als daders of andere betrokken gezinsleden zijn).

Het aantal meldingen per wijk wordt afgerond op vijftallen. Een stijging van 10 naar 15 meldingen kan in werkelijkheid een toename van bijvoorbeeld 12 naar 13 zijn. Bovendien worden aantallen van 7 of lager niet getoond vanwege privacyredenen. In wijken met weinig meldingen ontbreken daardoor gegevens, om herleidbaarheid naar personen of huishoudens te voorkomen. Deze wijze van telling is ingericht op basis van geldende privacyregels en mag om die reden niet worden aangepast.

Hieronder staan twee tabellen met de cijfers van het aantal meldingen in Papendrecht en de verdeling per wijk (dit betreft dezelfde cijfers als tijdens de beeldvormende raad):

jaar	KM	HG	OM	Total
2020	255	61	6	322
2021	284	37	10	331
2022	295	46	6	347
2023	341	46	3	390
2024	343	54	6	403

Tabel 1: Totaal aantal meldingen kindermishandeling (KM), huiselijk geweld (HG) en ouderenmishandeling (OM) in Papendrecht

Gemeente/wijk o.b.v. adres van directbetrokkenen	2020	2021	2022	2023	2024
Papendrecht					
De Kooy-Oosteind	10	30	15	25	20
Kraaihoek	175	155	135	180	180
Middenpolder	25	25	25	40	55
Molenvliet	50	45	50	50	55
Oostpolder	35	40	35	50	45
Westpolder	110	130	135	160	120
Wilgendonk	50	55	60	75	65

Tabel 2: Totaal aantal meldingen per wijk (niet gespecificeerd)

Uitleg over registratie van meldingen bij Veilig Thuis

Meldingen bij Veilig Thuis worden gekoppeld aan de woonadressen van alle direct betrokkenen, zoals slachtoffers, plegers of gezinsleden. Wanneer een melding betrekking heeft op personen uit verschillende wijken, wordt deze in meerdere wijken meegeteld. Als meerdere betrokkenen in dezelfde wijk wonen, wordt de melding slechts één keer aan die wijk toegerekend. Het gaat dus niet alleen om het adres waar het incident plaatsvond. Dit betekent dat één melding in meerdere wijken kan meetellen, bijvoorbeeld wanneer betrokkenen in verschillende wijken wonen. Dit komt regelmatig voor, bijvoorbeeld bij een scheiding of in situaties waarbij een kind bij beide ouders woont. Ook kunnen andere familieleden een rol spelen bij een melding, maar verspreid wonen over de gemeente. Hierdoor kan het totaal aantal meldingen per wijk opgeteld hoger uitvallen dan het werkelijke aantal unieke meldingen in de hele gemeente.

Om de effectiviteit van het beleid te monitoren, willen we prestatie-indicatoren opstellen om inzicht te krijgen in het effect van preventie, samenwerking en deskundigheidsbevordering. Wij willen deze indicatoren monitoren en evalueren. Gesprekken hierover worden gevoerd met Sterk Papendrecht. Een streefcijfer voor het aantal meldingen hebben we (nog) niet geformuleerd. We benadrukken dat een eventuele stijging van het aantal meldingen ook kan wijzen op verbeterde signalering en meldingsbereidheid. Een daling van het aantal meldingen is op korte termijn daarom niet ons primaire doel, omdat we juist meldingsbereidheid stimuleren. Op de lange termijn zetten we uiteraard in op minder meldingen van huiselijk geweld. Tot die tijd blijven we zowel kwantitatieve cijfers als kwalitatieve inzichten betrekken bij onze monitoring en werkwijze.

Meldingsbereidheid naast het voorkomen van onderliggende problematiek

Meldingen zijn het gevolg van onderliggende problematiek, zoals huiselijk geweld, kindermishandeling of structurele onveiligheid. Ons beleid richt zich op het voorkomen van dergelijke situaties door in te zetten op vroegsignalering binnen veiligheids-casuïstiek, versterking van het voorliggend veld en laagdrempelige, kwalitatief hoogwaardige ondersteuning aan gezinnen. Dit is ook de insteek van het plan van aanpak Huiselijk geweld en kindermishandeling.

In de bijlage vindt u de stand van zaken met betrekking tot de genoemde acties uit het plan en een vooruitblik op de prioriteiten van het college voor de komende periode.

Effect van de uitgevoerde acties

De aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling vereist intensieve inzet vanwege de complexe en vaak langdurige problematiek. Goede signalering, samenwerking en een professionele aanpak zijn hierbij essentieel. Van professionals wordt verwacht dat zij kunnen omgaan met complexe gezinssystemen, morele dilemma's en langdurige begeleiding. Vroegtijdige signalering en adequaat optreden zijn cruciaal, net als integrale samenwerking en informatie-uitwisseling. Structurele ondersteuning, deskundigheidsbevordering en voldoende capaciteit zijn nodig om handelingsverlegenheid te voorkomen en duurzame veiligheid te realiseren.

Prioriteiten komende periode

De gemeente kiest voor een integrale en datagestuurde aanpak, waarbij monitoring, samenwerking en borging centraal staan. Het AVE-model (Aanpak ter Voorkoming van Escalatie) wordt geïmplementeerd om casuïstiek beter te sturen. De komende periode ligt de prioriteit bij drie hoofdpunten:

1. Vergroten van inzicht in onderliggende problematiek:

- Extra data verzamelen over huiselijk geweld en kindermishandeling, met betrokkenheid van Veilig Thuis.
- Vergelijkend onderzoek met andere gemeenten in de regio; de uitkomsten hiervan worden eind 2025 aan de raad gerapporteerd.

2. Monitoren van de Integrale Wijkaanpak en de werkwijze van Sterk Papendrecht:

- De inzet blijven volgen, vooral in wijken met veel problematiek, met aandacht voor bestaande signalen en behaalde resultaten.

3. Borgen van de aanpak in andere uitvoeringsplannen:

- Verankering in de samenlevingsvisie en onderliggende uitvoeringsplannen op andere (aanverwante) beleidsterreinen.

Met dit onderwerp is een duidelijke groei doorgemaakt. Op basis van onze huidige beschikbare data en het daarmee verkregen beeld zijn interventies ingezet die passen bij Papendrecht. Wij blijven ons inspannen hoe dit nog beter kan om uiteindelijk zo min mogelijke onveilige situaties in Papendrecht te hebben

Hoogachtend,

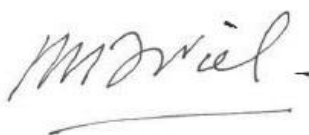
Burgemeester en wethouders van Papendrecht,

De secretaris

J.M. Ansems

De burgemeester,

M.J.M. van Driel

Bijlage 1

Voortgang actiepunten uit het plan van aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling

Acties uit Plan van aanpak	Status	Toelichting
In 2024 maakt Sterk Papendrecht afspraken met de gemeente over training in relatie tot het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming	Afgerond	Medewerkers van het team Veiligheid van Sterk Papendrecht zijn getraind in de TOP-3-methodiek. Dit is een gezamenlijke (keten)aanpak, gericht op het waarborgen van directe veiligheid. Er wordt een hulpverlenings- en herstelplan opgesteld om verdere ondersteuning en herstel te bevorderen.
Professionals van Sterk Papendrecht, zowel binnen het jeugdteam als volwassenenteam, worden in 2025 gecoacht in veiligheidscasuïstiek	Coaching is ingezet	Medewerkers van Sterk Papendrecht worden in 2025 gecoacht in veiligheidscasuïstiek door een onafhankelijk expert.
In 2025 heeft Sterk Papendrecht de leidraad 'Werken aan veiligheid' volledig geïmplementeerd conform het regionale uniforme werkproces	Lopende	Sinds juli 2024 werkt Sterk Papendrecht met een veiligheidsteam dat opereert binnen de Integrale Klantroute (IKR). Het proces wordt uitgevoerd volgens de leidraad <i>Werken aan veiligheid</i> . Deze werkwijze maakt het eenvoudiger om ondersteuning op of af te schalen wanneer dat nodig is.
In 2024 gaat Sterk Papendrecht het thema veiligheid verwerken en borgen binnen de Integrale Klantroute	Afgerond en lopende	De IKR beschrijft de route die een klant doorloopt vanaf de aanmelding bij Sterk Papendrecht, waarbij alle vormen van dienstverlening van samenwerkende partijen zijn geïntegreerd.
In 2024 gaat Sterk Papendrecht de samenwerking tussen de gedragswetenschapper en het jeugdteam en volwassenenteam versterken	Deze werkwijze is ingezet	De samenwerking tussen gedragswetenschappers en het jeugd- en volwassenenteam is versterkt, wat de signalering van onveiligheid en eventuele opvolging hiervan optimaliseert.
Sterk Papendrecht gaat in 2025 aan de slag met het uitvoeren van een innovatievoorstel voor een passend hulpaanbod voor plegers van huiselijk geweld en kindermishandeling	Lopende	Sterk Papendrecht is aan het onderzoeken welk (bestaand) hulpaanbod (binnen de regio) wordt gehanteerd om een keuze te kunnen maken welk aanbod het best passend is of te kiezen voor een aangepast lokaal hulpaanbod.
Sterk Papendrecht gaat in 2024 en 2025 inzetten op het versterken van de signalering van onder andere ouderenmishandeling, vanuit het mantelzorgpunt, sociaal raadsliden en onafhankelijke cliëntondersteuning	Lopende	Uit evaluaties is gebleken dat niet alle medewerkers voldoende op de hoogte zijn van de signalen van mishandeling en van de juiste handelwijze volgens de meldcode. Om dit te verbeteren, staat er in 2025 een training over de meldcode gepland. Daarnaast zijn tijdens casusoverleggen altijd een gedragswetenschapper en een collega van team Veiligheid aanwezig. Zij ondersteunen bij het tijdig herkennen van signalen binnen de casuïstiek en geven advies over de te nemen stappen.
Sterk Papendrecht gaat het convenant "stevige lokale teams" dat op dit moment ontwikkeld wordt door de VNG borgen. Dit	Lopende	De implementatie verloopt parallel aan het Toekomstscenario, dat op 1 januari 2026 van start gaat binnen de regio. Sterk

Bijlage 1

betekent dat in 2025 Sterk Papendrecht werkt vanuit de door de regio opgestelde gezamenlijke visie, taal, en werkproces voor het opstellen van veiligheidsplannen.		Papendrecht voldoet hiermee aan de landelijk gestelde eisen. Dit betekent dat er een veiligheidsteam is ingericht, medewerkers zijn getraind in de TOP-3-methodiek en dat er samenwerkingsafspraken met ketenpartners zijn gemaakt. Daarnaast is de eis om systeemgericht en domeinoverstijgend te werken vastgelegd in de werkwijze van Sterk Papendrecht. In de loop van 2025 wordt ook gewerkt aan de mogelijkheden voor de implementatie van Intensieve Vrijwillige Hulpverlening.
Gemeente Papendrecht gaat in 2024 aan de slag met het vormgeven van stevig opdrachtgeverschap op het vlak van de opdracht "versterken lokale teams" die in het kader van het regionale Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming vanuit de regio richting Sterk Papendrecht komt.	Lopende	Sinds 2024 is er regelmatig contact en overleg met Sterk Papendrecht, zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau. Dit overleg heeft als doel meer inzicht te krijgen in de dagelijkse praktijk en te bepalen waar we als gemeente kunnen en moeten bijsturen. Daarbij houden we ook landelijke en regionale inzichten en ontwikkelingen nauwlettend in de gaten. Daarnaast wordt er, zowel ambtelijk als bestuurlijk, extra aandacht besteed aan het vraagstuk rondom zorg en veiligheid, om ervoor te zorgen dat we onze taken op lokaal niveau goed blijven uitvoeren.
Gemeente Papendrecht gaat in 2024 en verder inzetten op het uitbreiden van data en monitoring om meer effecten van programma's en aanbod op de risico- en beschermende factoren van het thema inzichtelijk te maken	Lopende	We werken aan het verkrijgen van meer inzicht in de effecten van programma's en interventies op risico- en beschermende factoren binnen het thema huiselijk geweld en kindermishandeling. Door systematisch data te verzamelen en te analyseren, verbeteren we de onderbouwing van risicofactoren en versterken we de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling binnen de gemeente Papendrecht. Vanuit Veilig Thuis worden gegevens over meldingen steeds beter inzichtelijk gemaakt, inclusief de uitkomsten van deze meldingen (bevestigd, ontkracht of onbekend). We kijken ook naar meldingen op wijkniveau, waarbij we de privacy waarborgen door alleen wijken te betrekken waar het aantal meldingen voldoende hoog is om herleidbaarheid van individuen te voorkomen. Daarnaast richten we ons op het verkrijgen van inzicht in herhaal- of terugmeldingen, om patronen te herkennen en preventief te kunnen handelen. Dit stelt ons in staat om bijvoorbeeld recidive in geweld of mishandeling te verminderen en onderliggende problematiek, zoals verslaving, armoede, relationele

Bijlage 1

		problemen of psychische aandoeningen, tijdig te signaleren. De monitoring van huiselijk geweld en kindermishandeling kent echter diverse uitdagingen. Vaak spelen factoren als huisvesting, scholing, armoede en bestaanszekerheid een rol, waardoor de oorzaken van geweld moeilijk eenduidig vast te stellen zijn. Daarnaast beperken privacyregels de verwerking van gedetailleerde gegevens op wijkniveau.
Gemeente Papendrecht gaat de komende jaren de monitoring die regionaal voor het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming wordt vormgegeven toepassen op lokaal niveau om resultaten van het programma lokaal inzichtelijk te maken.	Inzet vanaf 1 januari 2026	De monitoring op lokaal niveau wordt ingezet vanaf de implementatie van het Toekomstscenario, op 1 januari 2026.